

השפעות התחזקות השקל ועליית מחיר הנפט

Posted on 14 באפריל 2019 by עמי אטינגר

בתעופה מצד אחד יציאה לאירופה וארה"ב מוזלת, מצד שני החברות הישראליות המשלמות שכר בשקלים - נפגעות

Categories: [תעופה](#), [ראשי](#)

Tag: [תעופה](#), [הנפט הגולמי](#), [מחירים](#), [NYMEX](#), [התחזקות השקל](#)

בתום הרבעון הראשון של השנה לקראת חופשת הפסח ועונת הקיץ הקרובה, התחזק השקל מול המטבעות העיקריות, התייקר הנפט הגולמי, וברקע מאיימת לפרוץ מלחמת הסחר בין אירופה לבין ארה"ב. כשהשקל מתחזק מול היורו והדולר, המשמעות היא שהיציאה לאירופה וארה"ב מוזלת. לעומתם נפגעות חברות התעופה הישראליות המשלמות שכר בשקלים. כשמחיר הנפט הגולמי עולה, עולה גם מחיר הדלק הסילוני (דס"ל) הפוגע ברווחיות חברות התעופה.

יתרה מכך, עליית מחיר הנפט משפיע על הכיס שלנו, בקניות השוטפות, בעלות מיכל הדלק שאנחנו צורכים במכונית, במחירי התחבורה הציבורית, בטיסות שבהן אנו משתמשים ובהשפעה על תוצאות הדו"חות הכספיים של חברות בארץ ובעולם.

התחזקות השקל

ביום שישי 12.4.2019 התברר, כי השקל המשיך להתחזק מול המטבעות העיקריות בעולם, כאשר הדולר ירד ב-0.140% ל-3.578 שקלים, הליש"ט ירד ב-0.330% ל-4.0397 שקלים, היורו ירד ב-0.042% ל-4.0397 שקלים והיין ירד ב-0.819% ל-3.1983 שקלים.

התחזקות הנפט הגולמי

מחיר הנפט הגולמי עלה ביום שישי ב-1.01% ל-64.22 דולר לחבית וגם החוזים העתידיים על הנפט עלו במשך המסחר באירופה באותו היום. בבורסת הניימקס (NYMEX) בניו יורק, בורסת האנרגיה הגדולה בעולם, נסחרו החוזים העתידיים על הנפט במאי במחיר של 64.54 דולר לחבית בעלייה של 1.51%, ובבורסת האנרגיה בלונדון ICE עלה נפט ברנט למסירה ביוני ב-1.17% למחיר של 71.66 דולר לחבית, כאשר המרווח בין מחיר חוזה ברנט ו"מתוק" עומד על 7.12 דולר לחבית לטובת הברנט.

השפעת הסכם קיצוץ התפוקה - בין הגורמים הבולטים שדחפו את מחירי הנפט הגולמי כלפי מעלה הייתה הצלחת יישומו של ההסכם לקיצוץ התפוקה בין ארגון אופ"ק, ובין מפיקות הנפט העצמאיות בראשות רוסיה על קיצוץ היצע הנפט ב-1.2 מיליון חביות ביום, שנכנס לתוקפו בתחילת השנה. ביוני על השותפות להסכם לדון אם להאריכו, אבל כבר עתה רמז שר האנרגיה הרוסי אלכסנדר נובאק, כי רוסיה לא תסכים להאריך את ההסכם אם תימשך עליית מחירי הנפט.

חוזי נפט עתידיים

חוזים עתידיים ואופציות על נפט גולמי נסחרים, כאמור, ב-NYMEX בניו-יורק וב-ICE בלונדון. למעשה בבורסות האלה נסחרים שני סוגים של נפט גולמי. האחד, מסוג (WTI - Western Texas Intermediate) המכונה "מתוק", בשל הניצולת הגבוהה שלו לייצור דלקים שונים. האחר, מסוג ברנט (**Brent**) נשאב מתוך קרקעית הים הצפוני. על אף ההשפעה הרבה של מחירי הנפט מסוג ברנט על רמות המחירים של התזקיקים השונים במדינות רבות בעולם (בהן ישראל), הנפט מסוג זה מספק רק כאחוז אחד מתצרוכת הנפט העולמית. במשך השנים היה מחיר הנפט מסוג WTI יקר יותר מהברנט ואילו נכון ליום שישי התהפך המצב.

מחיר הנפט מסוג ברנט הגיע לכ-71 דולר לחבית, הרמה הגבוהה ביותר מאז נובמבר 2018. צילום Depositphotos תנודתיות מחירי הנפט

השפעת התחזקות השקל ועליית מחירי הדלקים חזקה מאוד בתעשיית התיירות והתעופה, ומה שמקשה יותר הוא אי הוודעות לגבי עליות או הירידות של המחירים. ביום ראשון 7.4.2019 כתב דורון פסקין בכלכליסט, כי "בשעה שתחזיות הצמיחה העולמיות נחתכות בזו אחר זו, והביקוש לנפט אמור לרדת, מחירי דווקא נסקו ברבעון הראשון של השנה בכ-30%. מדובר בעלייה הרבעונית הגדולה ביותר זה עשור. השבוע הגיע מחיר הנפט מסוג ברנט לכ-71 דולר לחבית, הרמה הגבוהה ביותר מאז נובמבר 2018".

לדבריו, "הזינוק בנפט עומד בניגוד לצפי של רוב האנליסטים בתחילת השנה, שחזו ירידה בביקוש לנפט בשווקים העולמיים. הצפי הושפע בזמנו מירידה של כ-40% במהלך הרבעון האחרון של השנה שעברה. המגמה ההפוכה מאז החלה שנת 2019 מלמדת כי הניסיון להעריך כיצד ייראו מחירי הנפט בעוד שלושה חודשים הוא לא יותר מהימור מושכל במקרה הטוב."

ההוכחה, לדבריו, לא בוששה לבוא ובתום שבוע ממאמרו, ירד ביום שישי 12.4.2019, מחיר הנפט הגולמי ל-64.54 דולר לחבית, אבל החוזים העתידיים בישרו באותו היום, כי נפט ברנט - למסירה ביוני - יעלה 71.66 דולר לחבית.

מלחמת הסחר

האיחוד האירופי שוקל להטיל מכסים על סחורות אמריקניות בשווי כולל של 10.2 מיליארד יורו (11.5 מיליארד דולר), בתגובה לסכסוך סביב הסובסידיות שקיבלה בואינג. זאת לאחר שארה"ב איימה לתבוע 11 מיליארד דולר מכסים שיוטלו על מוצרים אירופיים שונים, בתואנה שזוהי תגובה לתמיכה הממשלתית שקיבלה חברת איירבס. זו לא הפעם הראשונה שישנה מחלוקת בין אירופה לבין ארה"ב סביב סיבסודן של שתי יצרניות המטוסים הגדולות.